

Μάκης Τσίτας

ΜΑΡΤΥΣ ΜΟΥ Ο ΘΕΟΣ

μυθιστόρημα

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

9η ΧΙΛΙΑΔΑ

Βραβείο Λογοτεχνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2014

Υπάρχουν τεσσάρων ειδών αφεντικά: οι πετυχημένοι, οι χρεωμένοι, τα καθοίκια και οι τρελοί. Εγώ έπεσα στο τέταρτο.

Πολλές φορές μουμίλαγε και σκεφτόμουνα ότι δεν ήξερε αν είχε απέναντί του εμένα ή κάποιον που μου έμοιαζε. Δηλαδή αν ήμουνα ο Χρυσοβαλάντης – ο υπάλληλος και φίλος – ή ο δίδυμος αδερφός μου. Μόνο που δεν έχω δίδυμο αδερφό, δύο αδερφές έχω.

Έτσι και τύχαινε να συναντηθούμε στην είσοδο της εταιρείας, μου έλεγε «τρέχα να με προλάβεις!» κι ορμούσε στο ασανσέρ κι όπως ανέβαινε μου φώναζε «μην κλέβεις!» και μ' έβαζε ν' ανεβαίνω τρέχοντας οχτώ ορόφους, μετρώντας δυνατά τα εκατόν σαράντα τέσσερα σκαλιά και ούρλιαζε μέσα απ' το ασανσέρ: «Πιο δυνατά, ρε χοντρέ! Δεν έχεις ψυχή μέσα σου;»

Η εταιρεία του έκλεισε τέλη του '80 κι έμεινα άνεργος στα καλά καθούμενα. Δούλευα κοντά του έντεκα χρόνια αλλά δυστυχώς πιάστηκα απροετοίμαστος, ενώ οι υπόλοιποι συνάδελφοί μου έκαναν εργασιακό μάρκετινγκ για μήνες και

πήγαν σε άλλα ατελιέ γραφικών τεχνών αμέσως. Έβλεπα βέβαια ότι βούλιαζε το καράβι, ότι το πράγμα πήγαινε απ' το κακό στο χειρότερο, ότι δεν υπήρχε πλέον μέλλον αλλά δεν ήθελα να το πιστέψω. Γιατί είχα φάει το παραμύθι του Εξαποδώ: «Και όλοι οι άλλοι να φύγουν, εσύ δεν υπάρχει περίπτωση να μείνεις χωρίς δουλειά». Έτσι την πάτησα.

Είδα τον εαυτό μου να παλεύει με τον εαυτό μου στη λάσπη. Έβριζε ο ένας τον άλλο και προσπαθούσε να τον πνίξει. Ταυτοχρόνως έψαλλαν με κατάνυξη το τροπάριο της Κασσιανής.

Ύστερα οι δύο γίνανε ένας άλλος Χρυσοβαλάντης που τον έλεγαν Ψυχοβαλάντη και φώναζε τρις «με πνίγει αυτός ο άνεμος». Από κάπου απροσδιόριστα ακουγόταν μια άρια από την *Τόσκα*.

Δεν μπορώ να φανταστώ τον εαυτό μου ζητιάνο ή παιδί των φαναριών. Αλλά ούτε και τους γονείς μου μπορώ να τους φανταστώ να πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης από τρίτους και ειδικά από μια μέλλουσα νύφη.

Ο πατέρας μου τώρα είναι ογδόντα έξι ετών, απόστρατος αξιωματικός, άνθρωπος της οικογένειας, της μελέτης και της Εκκλησίας. Ήσυχη ζωή. Πάντα με φρόντιζε, μου δάνειζε και με εξυπηρετούσε.

Μου έλεγε «πρόσεχε, πρόσεχε, πρόσεχε!» αλλά εγώ ήμουνα τέντζερης ξεγάνωτος χωρίς καπάκι κι ό,τι ήθελε έμπαινε μέσα. Αυστηρός ο πατέρας μου αλλά και υποχωρητικός. Δηλαδή όταν εγώ πίεζα, αυτός έκανε πίσω. Ναι.

«Μπαμπά, θα πάω στο Λονδίνο, δώσε μου εκατό χιλιάδες». Μου τις έδωσε.

«Μπαμπά, έχω ένα μικρό χρέος στην τράπεζα». Το ξόφλησε αμέσως.

«Μπαμπά, έχω πρόβλημα, μπορείς να μου κάνεις μια εξυπηρέτηση;» Έτρεξε.

«Μπαμπά, πρέπει να κάνω εισαγωγή στο νοσοκομείο». Με βοήθησε.

Δεν μου είχε πει σε κανένα θέμα «όχι». Τώρα που το φιλοσοφώ, ήταν ένα σκυλί που γάβγιζε μα δεν δάγκωνε – εγώ δεν το είχα καταλάβει. Τον σέβομαι και τον εκτιμώ. Μέχρι τα είκοσί μου τον φοβόμουν πολύ. Μετά απλώς τον σεβόμουν, γιατί πέρασε πάρα πολλά. Είναι ένας άνθρωπος με πείρα στη ζωή. Ένας πατέρας δεν θέλει ποτέ το κακό του παιδιού του. Χαιρόταν που είχα πάντα σχέσεις με μοναστήρια και εκκλησίες, είναι κι αυτός θεοσεβούμενος άνθρωπος. Όλη η οικογένεια έτσι είμαστε.

Όταν στα δεκαοχτώ μου πέρασα στη σχολή υπαξιωματικών στα Τρίκαλα, μου είπε «μπράβο» αλλά κι όταν τα παράτησα κι έφυγα, γιατί δεν άντεχα άλλο, δεν μου έφερε καμία αντίρρηση.

Δεν μου έκοψε ποτέ τον δρόμο. Ναι.

Ίσως, σκέφτομαι, γι' αυτό δεν έχω φύγει ακόμη από το σπίτι, παρόλο που πενηντάρισα. Επειδή αισθάνομαι ασφάλεια και θαλπωρή.

Τηλεφώνησα σε μια παλιά συνάδελφο για να της πω «χρόνια πολλά» και να της ζητήσω και καμιά συνεργασία κι αυτή μου το 'κλεισε λέγοντας: «Χρυσοβαλάντη, με πέτυχες στην πόρτα, τα λέμε άλλη φορά».

Βλέπεις, η κυρία δεν με έχει πια ανάγκη, είναι βολεμένη στον «Αθήνα 2004» και παίρνει δύο χιλιάδες ευρώ τον μήνα συν τα μπόνους.

Πολλοί, άλλωστε, παλιοί μου συνάδελφοι που ευεργετήθηκαν πολλαπλώς από μένα, τώρα που τους ζήτησα βοήθεια, μου φέρθηκαν κυνικά. Το ίδιο και κάποιοι επιχειρηματίες με μικρές εταιρείες που όταν ήμουν στον Εξαποδώ με είχαν στα όπα όπα για να τους πηγαίνω δουλειές και τώρα που τους κόψαμε τη σαντιγί κάνουν πως δεν με γνωρίζουν. Δεν πειράζει, έχει ο Θεός. Ας είναι όλοι τους καλά. Αυτό είναι ευλογία από τον γέροντά μου, να λέω «έχει ο Θεός» και να λέω ακόμα και σ' αυτούς που με αδίκησαν «ευχαριστώ», για να έχω καθαρή συνείδηση. Όσο μπορώ τον ακούω τον γέροντά μου. Μου έχει πει τι πρέπει να κάνω στη ζωή μου, πώς να την κοντρολάρω για να μην καταλήξω στο τρελάδικο.

Όταν κάποιος έχει πτωχεύσει, κοιτάει πώς να τη βγάλει χωρίς λεφτά. Θέλει να πει κάπου έναν καφέ δωρεάν. Θέλει να καθίσει κάπου και να μιλήσει. Έχω κάνει μεγάλη έρευνα επί της αφραγκίας.

Γι' αυτόν το λόγο κάθε Κυριακή πρωί, μετά τη λειτουργία στην Αγία Ειρήνη, στην Αιόλου, περνάω από την Αγγλικανική Εκκλησία, όπου προσφέρουν καφέ. Κι αν μάλιστα μπεις μέσα και παρακολουθήσεις τη λειτουργία τους, σου κάνουν δώρο κι ένα θρησκευτικό βιβλίο. Στα αγγλικά βέβαια. (Μπορεί να μη μιλάω τη γλώσσα αλλά κανένα βιβλίο δεν πάει στράφι μαζί μου).

Προσπαθώ να τη βγάλω λάθρα. Ναι.

Η μητέρα μου είναι ένας άγιος άνθρωπος, μια γυναίκα καθαρά οικογενειακή, υπηρεσιακή – ο φύλακας του σπιτιού. Αλλά τρομαγμένη. Τη θυμάμαι να στέκεται όρθια πίσω απ' την πλάτη του πατέρα μόλις του έβαζε το πιάτο στο τραπέζι ή να γελάει με την ψυχή της ολομόναχη, κρυφά, μισοχωμένη στην ντουλάπα την ώρα που κρεμούσε τα σιδερωμένα του πουκάμισα. Την κοιτούσα φοβισμένος και σκεφτόμουν «πάει, τρελάθηκε η μαμά».

Η αδερφή μου η μεγάλη είναι καθηγήτρια θεολόγος σε γυμνάσιο. Κοπέλα της μελέτης. Αυστηρή και σεμνή. Ξεχώρισε από όλη την οικογένεια και τα σόγια. Εξαιρετικά

φιλομαθής. Έχει δύο πτυχία και παρ' όλα αυτά ξεκίνησε να κάνει και διδακτορικό στα πενήντα της; ούτε νοιάζεται που έχει φάει ήδη τέσσερα χρόνια κι ακόμη το γράφει. Θα την τρελάνει αυτός ο Πλωτίνος. Προσωπική ζωή μηδέν. Δυστυχώς.

Η μικρή μου αδερφή είναι ο Χρυσοβαλάντης στο θηλυκό του. (Μιλώ για τα καλά στοιχεία του χαρακτήρα μου κι όχι γι' αυτά που με οδήγησαν στην ασωτία και στην παραστράτηση). Τώρα πια ασχολείται με το σπίτι. Δεν υπάρχουν σοβαρές δουλειές για μια κοπέλα φιλάσθενη στα σαράντα τέσσερά της. Να πάει να κάνει την πωλήτρια; Θα της ζητήσει ο άλλος να βγουν το βράδυ για καφέ. Στο Δημόσιο που πήγε να τη βάλει ο πατέρας μας τα καλά τα χρόνια, εκείνη αρνήθηκε. Ευτυχώς που είναι ολιγαρκής.

Ο υποφαινόμενος είναι «κλάψε με, μάνα, κλάψε με». Η ζωή μου απλωμένη πάνω σ' ένα απέραντο χωράφι γεμάτο κόκκινες καυτερές πιπεριές. Όταν πέφτω (πάντα με τα μούτρα) ζεματίζομαι. Αυτή είναι η ζωή μου. Μονίμως προσγειώνομαι μέσα στις παγίδες, μέσα σε εκτάσεις με αγκάθια και τσουκνίδες και ξεχνάω ότι είμαι ξυπόλυτος. Πάντα ξεχνάω να φορέσω παπούτσια. Ούτε καν παντόφλες, ενώ ξέρω εκ των προτέρων πού πηγαίνω. Δυστυχώς αυτός είμαι.

Μάκης Τσίτας

Μάρτυς μου ο Θεός

Τον λένε Χρυσοβαλάντη και σ' αυτό το βιβλίο μάς αφηγείται, με πολύ χιούμορ και σουρεαλιστικές πινελιές, την πονεμένη ιστορία του. Είναι πενήντα ετών, αγαθός και Θεοσεβούμενος, και ζει στην Αθήνα λίγο πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Έχει ταλαιπωρηθεί πολύ από εργοδότες, κληρικούς, γυναίκες, ακόμα και από την ίδια του την οικογένεια. Είναι άνεργος κι αυτό κάνει το δράμα του διπλό, καθώς όλοι γύρω του έχουν δουλειές και μάλιστα καλοπληρωμένες - Βρισκόμαστε στην εποχή της επίπλαστης ευμάρειας. Λατρεύει τις γυναίκες κι ας μιλάει με απόλυτο τρόπο γι' αυτές, αγαπάει τους συναθρώπους του κι ας καταφέρεται διαρκώς εναντίον των ξένων...

Ο Μάκης Τσίτας γράφει σε πρώτο πρόσωπο για τη ζωή ενός ανθρώπου που παραπαίει ανάμεσα στο μεγαλείο και την κατάντια, στην αγάπη και το μίσος, με μεγάλη διορατικότητα για την κρίση που ενέσκηψε κατόπιν στην Ελλάδα.

«Το ιδιοφές βιβλίο *Μάρτυς μου ο Θεός* καθρεφτίζει τον Έλληνα που όλοι "αγαπήσαμε" με τον αυτοσαρκασμό του απόλυτου βιβλιο-troll. Ο Χρυσοβαλάντης είναι ο πιο αξιομνημόνευτος ήρωας ελληνικού λογοτεχνικού έργου τα τελευταία χρόνια».

Φοίβος Δεληβοριάς, *popaganda.gr*

ISBN:978-618-03-2296-5

9 786180 322965

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82296

